

Mida teha tööpuudusega?

Õigeid asju tuleb teha õigel ajal ja õiges järjekorras. Kõigepealt tuleb valitsusel tunnistada endale, et amet eeldab ka suurt vastutust, mitte ainult positsiooni ja palka. Sisetarbimisringi töökohad on küll sotsiaalsete pingete hetkeline leevendamise vahend, kuid riiklikul tasandil ei lahenda see olukorda vaid pikendab agooniat. Igal juhul peab hakkama raha riiki sisse voolama ja kindlasti mitte täiendavate krediitide näol otse sisetarbimisse. See oleks täielik häving.

Maksimaalselt kiiresti tuleb jaotada Eestis töötavad firmad kategooriatesse:

- Esimesse kindlasti need, kes toodavad kodumaise kapitali baasil otse eksportturule, ning kellel ei ole välispankade ees erilisi kohustusi.
- Teise need, kes toodavad kodumaal, on kodumaise baaskapitaliga ning kellele tuuakse välisraha koju kätte (Turism, toitlustus jne)
- Kolmandasse need, kes võõrosanike kapitalil toodavad eksportturule.
- Neljandasse need, kes võõrosanike baasil saavad välisraha Eestis teenida.
- Viiendasse need firmad, kelle välisosanikud on valmis siia investeerima reaalselt raha ning kelle võimuses on investeeringu realiseerimisel luua uusi töökohti ning ka läbi selle saada riigikassase makse.
- Ning seejärel firmad, kes toodavad või osutavad teenuseid siseturul.

Oleksime iseseisev ja sõltumatu riik, mitte avatud piiridega EU, siis oleks ka rõhuasetus veidi teine aga täna pole seda isegi mõtet vaadata.

I ja II kategooria ettevõtetega peab riik tegelema erilise hoolega ning looma maksimaalsed võimalused toodangu eksportimiseks, sest kasum jääb kindlasti maksuvabastamise tõttu investeeringutesse, kodumaale. Läbi selle on võimalik loomulikult teatava hulga uute töökohtade loomine.

Oluline on vähendada aktsiisimäärasid ning läbi selle vähendada eksporttööride toodangu omahinda, sest nii saab lisakasumit ja läbi selle on firmad avatud turul konkurentsivõimelisemad.

Mitte mingil juhul ei tohi eeskujuks võtta vanade EU riikide aktsiisimäärasid ega ka nende majandushoobade dünaamikat. Kui oleme EUsse astudes võtnud aktsiisimäärade osas kohustused, siis oleme oma

surmaotsusele alla kirjutanud. See on fakt. Agoonia pikkus ei välista letargilist lõppu. Meil endil on riigina valusam.

Seega: töökohtade loomuliku juurdekasvu tagab ainult positiivne väliskaubanduse bilanss. Pole oluline millisele turule ja mida müüa. Igal juhul tuleb hinnata reaalselt olukorda aga mitte panustada olematusse Nokiasse. Kui me oleme kartulivabariik, siis kas või kartuleid Venemaale või kogunisti kartulikrõpse. Kui sealt ei saa hinda, mis oleks kasumlik, tuleb vähendada pakendiaktsiisi, elektrihipida jne. Seda peab riik eksportivatele firmadele garanteerima.

Mis puutub kartulisse, siis see on kodumaise tooraine ja energia on samuti kodumaine – muld, päike, vesi, töö... Kui nüüd vaid kartuliseemet saaks. Aga siin meenub jälle Jules Verne'i "Saladuslik saar" ja üksainus viljatera, millest peagi terve põld saadi. Ja põhimõte on taas seesama – anname kartuliseemnele õiges koguses lisaväärtust. Siit saaksime oma jadale neljanda komponendi: õigeid asju tuleb teha õigel ajal, õiges järjekorras ja õiges koguses.

Paralleelsest tuleb reformida haridusprogrammid ning hakata andekaid lapsi juba maast madalast õpetama erikavade alusel.

Lisaks tuleb korda teha meditsiiniökonomika ning haiglad taasriigistada, perearstisüsteem likvideerida koos haigekassaga. Nii väikeses riigis peab olema üks, ühtne ja kvaliteetne tervishoiusüsteem.

Ja vabanenud vahenditega tuleb turgutada eksporti. Muidu oleme nagu vanasõnas: paha siga, mitu viga – kärss kärnas ja maa külmetand!